

Tin AP, năm t i đây hàng vài tri u ng i già M [h u h t th h th nh t M g c Vi t s r i vào tr ng h p này] ph i đ i di n v i chuy n ti n tr c p An Sinh Xã H i (ASXH) b c t gi m.

Ti n già năm t i b liên bang c t gi m. Không ph i c t tr c ti p nh TB Cali m y th ng qua đã c t hai l n trong ph n tr c p m c m c a Cali đ quân bình ngân sách n n nh chúa ch m đ n đ i hai th ng ph i phát hành gi y n m t s công ch c hai ba th ng li n. Mà liên bang c t không theo ki u thu tr c thu nh thu l i t c, nhà đ t dân chung đ kêu ca. Liên bang c t theo m t th thu t ngân sách dân chúng ít kêu ca h n. Đó là ki u tăng thu gián thu mà nh ng chuyên viên ngân sách g i là nh lông v t mà v t không kêu. Đ i khái là tăng thu gián thu trên d ch v và hàng hoá, m t n a hay 1% thôi trên toàn dân mua s m, tiêu th , thu r t nhi u mà kêu ca ít. M t k thu t ngân sách đa s các Qu c H i c a các n c Tây Ph ng a dùng. Ti n già năm t i b liên bang c t theo ki u này. Theo lu t không đ c c t gi m ti n già. Cali c t đ c vì ti n Cali c p thêm cho c dân Cali là ti n đ c đ c a m c sinh ho t Cali. Nên liên bang ph i đi vòng lu t pháp đ c t gi m. M t là trong hai năm t i s không đ i u chính ti n già theo t l l m phát, v t giá gia tăng theo nguyên t c ph i tăng ti n già cho phù h p v i t l l m phát, chi u các đ i u kho n c a qui đ nh g i là COLA. Nh ng y viên qu n tr và giám sát ch ng trình An Sinh Xã h i đã quy t đ nh. Hai là không tăng đ nh m c s ti n m i năm dành cho ng i có Medicare đ c h ng cho phù h p v i t lê gia tăng c a ti n th y, ti n thu c, ti n nhà th ng tăng nh ho ti n. Nh v y ti n già trên danh nghĩa không tăng mà v t giá trên th c ch t gia tăng, m i l c c a ng i già b gi m, thì coi nh ti n giá b c t m t r i. M t ít nh t b ng t l v t giá gia tăng c a v t giá theo đà l m phát.

Thêm vào đó, còn c t gi m ng i già theo m t ki u khác n a. Gi y đ nh m c ti n phúc l i y t Medicare dành cho ng i già. Không gia tăng s ti n dành cho vi c chăm sóc s c kho c a ng i già trong khi y t phí cái gì cũng tăng, thì ng i già có Medicare ph i móc ti n già ra đ tr , chung ch u v i Medicare. Coi nh ng i già l y ti n già ra tr thêm cho y t, thì ng i già ph i c t gi m các kho n chi phí sinh ho t hàng ngày, y, th c, trú, hành, và nhi u nhu c u không tên khác.

Thi t nghĩ cũng c n xem qua cái g i là ti n già mà ng i M g c Vi t a dùng. Ti n già ng i Vi t l n tu i hay dùng có hai th , ti n h u trí và ti n tr c p an sinh xã h i (SSI). SSI là ti n welfare ch không ph i ti n h u trí. Th h th nh t c a ng i M g c Vi t đ n M tu i khá cao, có đi làm vi c cũng không bao lâu ch a đ thâm niên, s ti n h u trí th ng đ i m c nghèo khó c a liên bang thì chánh quy n M qua ch ng trình an sinh xã h i cũng c p thêm ph n b sung đ có th s ng không đ i m c nghèo khó.

Tiêu bi u, đ nh m c ti n già c a liên bang cho hai v ch ng già vào cu i th ng 5 năm 2009 là 1011\$, trung bình 1 ng i là 505\$50 vì s ng chung 2 ng i đ t n h n 1 ng i già đ c thân nên tr c p nhi u h n. Riêng TB v i n n kinh t đ ng hàng th 8 hoàn c u, giá sinh ho t m c m h n nên cho thêm sau hai l n gi n đ quân bình ngân sách, m t ng i còn 239\$, v chi 1 ng i ph i ng u c a c p v ch ng già là 744\$ m t th ng.

Nh ng ng i có ti n già là nh ng ng i l i t c đ i m c nghèo khó liên bang nên bên c nh vi c h ng Medicare do tu i trên 65, còn có Medicaid dành cho ng i nghèo và b nh nên ph n chung ch u 20% c a Medicare do Medicaid đài th . Do v y hai bi n pháp c t gi m này (không tăng ti n SSI theo t l v t giá gia tăng, không tăng đ nh m c qu phúc l i y t trong khi v t giá

gia tăng và y tế phí gia tăng) người ăn tiền hưu trí và ăn tiền SSI đều bị ảnh hưởng. Người hưu trí nhận tiền hưu trí có thể cao hơn tiền SSI nhận, nên mỗi lần có người hưu trí bị giảm nhận tiền có người ăn SSI.

Số người già mà tiền an sinh xã hội năm tới là một cột mốc đầu tiên trong một thời kỳ của người già mà an sinh xã hội trên nguyên tắc chỉ có tăng chứ không có giảm. Đây là một dự trữ của bao giờ xảy ra khi nguyên tắc COLA được chấp nhận vào năm 1975, chứng minh rằng an sinh xã hội tăng một cách đáng kể theo với giá sinh hoạt. Số người bị ảnh hưởng tới tới 50 triệu người già hưu trí, nghèo và bệnh tật.

Do vậy rất có lý khi Bà Barbara Kennelly, chủ tịch Ủy Ban National Committee to Preserve Social Security and Medicare, nói với cột mốc này ảnh hưởng đến vài chục triệu người già: "Số là chuyên nhà cho người nghèo, nhà để ở và các vấn đề cao niên, nhất là khoản tiền thu về men thì đây là vấn đề lớn cho các cơ".

Cũng có lý khi David Certner, giám đốc pháp lý của tổ chức AARP, là quan chức tiền tệ, thuế, nhà thầu cho người nghèo có Medicare, nói, "Người già sẽ không thấy một lần phát là thấp vì tiền chi xài của quý vị sẽ tăng cao trong thu về thang. Người có tiền để dành cũng thấy bị hao hụt khá nhiều".

Nhưng cũng có phần bị. Andrew G. Biggs, một học giả của American Enterprise Institute, với mức giá năng lượng năm 2008 không tăng nên nói "Quý công nghệ có hại vì không có COLA nhưng thực sự thì không".

Có lẽ là của TT Kennedy thuyết phục hơn, đáng hỏi để biết này làm gì cho mình, mà tôi hỏi mình đã làm gì cho đất nước. Ai cũng biết Mỹ đang gặp cơn khủng hoảng kinh tế tài chính lớn không thua gì thời kỳ Đại Suy Thoái. Quỹ ASXH theo các tính số chi số cao hơn thu trong 2016. Lạm phát người già trong thời kỳ bùng nổ dân số đã đến tuổi hưu. Nếu không có sự phá sản trong năm 2037, theo báo cáo năm nay của Ủy Hội Quản trị và giám sát ASXH. Tiền lương, dân biểu, nghị sĩ bắt phân đáng phải nhận được với mối lo này. Nên mỗi một người hy sinh một chút, kể cả người người già suốt đời đóng thuế, thì để nhích nhân bản, nhân đạo một hoàn cảnh của Mỹ mỗi một mong tới tới.